

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

عربی، زبان قرآن (۱)

رشته های ریاضی و فیزیک - علوم تجربی

پایه دهم

دوره دوم متوسطه

وزارت آموزش و پرورش

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب: عربی، زبان قرآن (۱)- پایه دهم دوره دوم متوسطه - ۱۴۰۶

پدیدآورنده: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

مدیریت برنامه ریزی درسی و تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری

شناسه افوده نامه، بزی، و تألیف:

حبیب تقوایی، علی جان‌بزرگی، حسن حیدری، سید محمد دلبری، سید مهدی سیف و فاطمه یوسف‌نژاد (اعضای شورای برنامه‌ریزی) عادل اشکبوس، محبی‌الدین بهرام محمدیان، علی چراغی، اباذر عباچی و حمید محمدی (اعضای گروه تألیف) - عادل اشکبوس (سرگروه تألیف) - سیداکبر میر جعفری (ویراستار)

مدیریت آماده‌سازی هنری:

احمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - محمد مهدی ذبیحی فرد (طرح گرافیک، طرح جلد و صفحه آرا) - محمد مهدی ذبیحی فرد، مراد فتاحی (تصویرگر) - علی نجمی، سیف الله بیک محمد دلیوند، فاطمه پزشکی، سپیده ملک ایزدی و ناهید خمام باشه (امور آماده سازی)،

نشانی سازمان:

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن: ۰۹۱۱۶۱۳۸۸۸، ۰۹۲۶۶۸۸۳۰، کد بسته: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

www.irtextbook.ir ، www.chap.sch.ir

فائز:

شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران تهران: کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش) تلفن: ۰۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۰۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹

جایخانہ:

حایخانه: شرکت حاب و نشر کتاب‌های دینی، ایران «سهامی، خاص»

سال انتشار و نوبت حاصل: چاپ هفتم ۱۴۰۱

شایک ۲-۲۴۹۹-۵-۹۶۴-۹۷۸

قال الإمام الخميني (قده) :

«اللغة العربية لنا؛ لأنها لغة
الإسلام، والإسلام للجميع..».

صحيفة امام خميني (قده)

جلد 11. صفحة ٢٢٧

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع، بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

الفِهْرِس

الف	پيشگفتار	■
١	آلَدَرْسُ الْأَوَّلُ	■
ذَاكَ هُوَ اللَّهُ + الْتَّعَارُفُ		
١٥	آلَدَرْسُ الثَّانِي	■
الْمَوَاعِظُ الْعَدْدِيَّةُ + الْأَعْدَادُ مِنْ واحِدٍ إِلَى مِئَةٍ + فِي مَطَارِ النَّجَفِ		
٢٩	آلَدَرْسُ الثَّالِثُ	■
مَطَرُ السَّمَكِ + أَشْكَالُ الْأَفْعَالِ (١) + فِي قِسْمِ الْجَوَازَاتِ		
٤٧	آلَدَرْسُ الرَّابِعُ	■
الْتَّعَابِشُ السُّلْمِيُّ + أَشْكَالُ الْأَفْعَالِ (٢) + فِي صَالَةِ التَّفْتِيَشِ		
٦٣	آلَدَرْسُ الْخَامِسُ	■
(هَذَا خَلْقُ اللَّهِ) + الْجُمْلَةُ الْفِعْلِيَّةُ وَ الْإِسْمِيَّةُ + مَعَ سَائِقِ سَيَارَةِ الْأَجْرَةِ		
٧٩	آلَدَرْسُ السَّادِسُ	■
ذَوَالْقَرْبَنِينِ + الْفَعْلُ الْمَجْهُولُ + مَعَ مَسْؤُولِ اسْتِقْبَالِ الْفُنْدُقِ		
٩١	آلَدَرْسُ السَّابِعُ	■
يَا مَنْ فِي الْبِحَارِ عَجَابِهُ + الْجَارُ وَ الْمَجْرُورُ وَ نُونُ الْوِقَايَةِ + مَعَ مُشَرِّفِ		
خَدَمَاتِ الْفُنْدُقِ		
١٠٧	آلَدَرْسُ الثَّامِنُ	■
صِنَاعَةُ التَّلَمِيعِ فِي الْأَدَبِ الْفَارِسِيِّ + إِسْمُ الْفَاعِلِ وَ إِسْمُ الْمَفْعُولِ وَ إِسْمُ الْمُبَالَغَةِ +		
شِرَاءُ شَرِيقَةِ الْهَاتِفِ الْجَوَالِ		

سخنی با دبیران، گروه‌های آموزشی، مدیران مدارس و اولیای دانشآموزان

شایسته است که دبیر عربی برای تدریس این کتاب:

۱. کتاب‌های عربی پایه‌های هفتم تا نهم را تدریس یا به دقت مطالعه کرده باشد؛
۲. دوره آموزشی توجیهی ضمن خدمت این کتاب را گذرانده باشد؛
۳. کتاب معلم را با دقّت کافی مطالعه و بررسی کرده باشد.

خدای را سپاسگزاریم که به ما توفیق داد تا با نگارش نخستین کتاب «عربی، زبان قرآن (۱)» ویژه پایه دهم رشته‌های ریاضی و فیزیک و علوم تجربی به جوانان کشور عزیزمان خدمتی فرهنگی ارائه کنیم. رویکرد برنامه درسی عربی بر اساس برنامه درسی ملی این است:

«پرورش مهارت‌های زبانی به منظور تقویت فهم قرآن و متون دینی و کمک به زبان و ادبیات فارسی»

شیوه تألیف کتاب‌های عربی هفتم تا دهم متن محوری است. انتظار می‌رود دانشآموز پایه دهم بتواند در پایان سال تحصیلی متون و عبارات ساده قرآنی را در حد ساختارهای خوانده شده، درست بخواند و معنای آنها را بفهمد و ترجمه کند.

این کتاب با توجه به مصوبات اسناد بالادستی «قانون اساسی»، «برنامه درسی ملی» و «راهنمای برنامه درسی» نوشته شده است. برنامه درسی ملی، مهم‌ترین سند تألیف کتب درسی است. راهنمای برنامه درسی عربی نیز نقشه راه تألیف تمام کتاب‌های درسی عربی است.

کلمات کتاب‌های عربی هفتم تا دهم، پرکاربردترین واژگان زبان عربی است که در قرآن، حدیث، روایات و زبان و ادبیات فارسی بسیار به کار رفته است.

هدف اصلی، فهم متن به ویژه فهم قرآن کریم و نیز متون دینی همانند احادیث، دعاها و متون ادب فارسی آمیخته با واژگان عربی است.

از آنجا که یکی از چهار مهارت زبانی «سخن گفتن» است به استناد برنامه درسی ملی؛ مکالمات کوتاهی در کتاب گنجانده شده؛ مکالمه بستره مناسب برای آموزش هر زبانی است و کلاس درس را جذاب، شاداب، پرتحرک و فعال می‌سازد؛ ولی هدف اصلی برنامه درسی عربی نیست.

مهم‌ترین تأکیدات درباره شیوه تدریس و ارزشیابی کتاب:

(رعایت این تأکیدات در کنکور و مسابقات علمی، امتحان نوبت اول و دوم و کتاب‌های کمک آموزشی الزامی است. این نوشته به منزله بخش‌نامه رسمی است.)

۱. کتاب عربی پایه دهم در هشت درس تنظیم شده است. هر درس را می‌توان در سه جلسه آموزشی تدریس کرد. این مقدار زمان در مجموع برای تدریس کل کتاب در طول سال کفایت می‌کند.

۲. دانشآموز پایه دهم تاکنون با این ساختارها آشنا شده است:

فعال‌های ماضی، مضارع، امر، نهی، نفی، مستقبل، معادل ماضی استمراری، ترکیب اضافی و وصفی، وزن و ریشه کلمات، اسم اشاره، کلمات پرسشی، و ساعت‌خوانی.

هدف از آموزش ترکیب وصفی و اضافی در عربی پایه نهم این است که دانشآموز بتواند ترکیب‌هایی مانند «أَخِي الْعَزِيز» را داخل جمله (نه بیرون از جمله) ترجمه کند.

در بخش وزن و حروف اصلی نیز با چند وزن معروف آشنا شده است.

در ساعت خوانی فقط ساعت کامل، ربع و نیم آموزش داده شده؛ مثلاً «چهار و بیست و پنج دقیقه» آموزش داده نشده است.

۳. درس اول دوره آموخته‌های پیشین است و در هفت درس دیگر نیز این مرور انجام شده است.

۴. در درس دوم عددها آموزش داده می‌شود. در دوره اول متوسطه عددهای اصلی و ترتیبی تا دوازده آموزش داده شده است. در این کتاب عددهای اصلی از یک تا صد و عددهای ترتیبی از یکم تا بیستم آموزش داده شده است. مباحث مطابقت عدد و محدود و ویژگی‌های محدود جزء اهداف آموزشی کتاب نیست.

۵. دانش آموزان در دوره اول متوسطه با فعل‌های مجرّد و مزید در کتاب درسی آشنا شده‌اند و در تمرینات فقط با صرف فعل‌های ثلاثی مجرّد صحیح و سالم روبه رو شده‌اند؛ اماً فعل‌های مزید، مهموز، مضاعف و معتل نیز در کتاب به کار رفته است؛ مانند آمن، **إِبْتَسَمَ**، أَتَيَ، أَجَابَ، أَحَبَّ، إِحْتَرَقَ، إِشْتَرَى، أَصَابَ، أَعْطَى، تَخَرَّجَ، حَاوَلَ، حَذَرَ، زَادَ و ... هدف آموزشی درس سوم و چهارم این است که با استفاده از آموخته‌های سه سال اول با فعل‌هایی آشنا شوند که «ماضی سوم شخص مفرد» آنها بیش از سه حرف است. ذکر اصطلاحات ثلاثی مجرّد و مزید و تشخیص ثلاثی مجرّد و مزید و ذکر نوع باب و صیغه فعل از اهداف آموزشی نیست. **فعل‌های معتل، مهموز، مضاعف و هر گونه فعلی که تغییرات پیچیده صرفی دارد از اهداف کتاب نیست؛ مثلاً در کتاب فعل «استفاده» به کار رفته و فعل استفعل نیز آموزش داده شده است؛ از فعل **إِسْتَفَدْ** سؤال طرح نمی‌شود؛ ولی اگر معنای **إِسْتَفَادَتْ** را در جمله بخواهیم، اشکالی ندارد؛ چون تغییراتی در مقایسه با **إِسْتَفَادَ** ندارد.**

۶. در درس پنجم جمله اسمیه و فعلیه تدریس می‌شود. هدف شناخت اجزای جمله یعنی فعل، فاعل، مفعول به، مبتدا و خبر است؛ اماً قرار دادن **إِعْرَاب** کلمات هدف نیست. کتاب کاملاً حرکت‌گذاری شده است تا دانش آموز با خواندن متون و عبارات ذوق پیدا کند و به تدریج با **إِعْرَاب** کلمات آشنا شود.

۷. در درس ششم فعل مجهول تدریس می‌شود. هدف این است که دانش آموز جمله‌های دارای فعل مجهول را درست معنا کند؛ تبدیل جمله دارای فعل معلوم به مجهول و بر عکس هدف نیست.

۸. در درس هفتم معانی حروف جر آموزش داده می‌شود. دانش آموز باید بتواند حروف جر و جار و مجرور را در جمله درست تشخیص داده و ترجمه کند.

۹. در درس هشتم مهم‌ترین وزن‌های اسم‌های مشتق تدریس می‌شود. فقط شناخت نوع آنها و دانستن معنایشان مطلوب است. تشخیص جامد از مشتق و ساختن اسم مشتق از فعل ارائه شده هدف کتاب نیست.

۱۰. نیازی به ارائه جزوء مکمل قواعد به دانش آموز نیست. هرچه لازم بود در کتاب آمده است یا در سال‌های بعد خواهد آمد.

۱۱. پژوهش‌های هر درس، نمایش، سرود، ترجمه تصویری و داستان‌نویسی، کار عملی در درس عربی محسوب می‌شود.

۱۲. تحلیل صرفی و **إِعْرَاب**، تعریب، تشکیل و **إِعْرَاب** گذاری از اهداف کتاب درسی نیست.

۱۳. آموزش فعل و ضمیر در کتاب‌های متوسطه اول بومی‌سازی شده و بر اساس «من، تو، او، ما، شما، ایشان» است. سبک پیشین این گونه بود: «هو، هُما، هُم، هي، هُنَّ، أنتَ، أنتُمَا، أنتُم، أنتِ، أنتُنَّ، أنا، نَحْنُ». شیوه نوین در تدریس آزمایشی کاملاً موفق بود و دانش آموزان درس را بهتر آموختند.

۱۴. تبدیل «مذکور به مؤنث» یا «مخاطب به غیر مخاطب» یا «جمع به غیر جمع» و موارد مشابه از اهداف کتاب نیست.

۱۵. معنای کلمات در امتحان در جمله خواسته می‌شود.

۱۶. در بخش آنوار القرآن فقط معنای کلماتی مدد نظر است که به شکل «جای خالی»، «زیرخط دار» یا «دو گزینه‌ای» طراحی شده است. به عبارت دیگر معنای سایر کلمات، هدف نیست. ضمناً این بخش برای کار در منزل است و دبیر فقط در صورت داشتن وقت می‌تواند در کلاس کار کند؛ اما در هر حال در امتحان از آن سؤال طرح می‌شود.

۱۷. روحانی‌های دانشآموز و فعالیت‌های او در بخش مکالمه در طول سال نمرهٔ شفاهی دانشآموز را تشکیل می‌دهد.

۱۸. در کتاب جای کافی برای نوشتن ترجمه و حل تمرین در نظر گرفته شده است تا به دفتر تمرین نیازی نباشد.

۱۹. از طریق وبگاه دفتر تألیف می‌توان با نحوهٔ تهیه کتاب معلم، بارم‌بندی و نمونه سؤال استاندارد آشنا شد. همچنین در شبکهٔ ملی مدارس (رشد) اطلاعات سودمند بسیاری را می‌توان به دست آورد.

۲۰. از همکاران ارجمند درخواست داریم تا با رویکرد دفتر تألیف همگام شوند؛ زیرا دانشآموزان با این شیوه از دوره اول متوسطه به دوره دوم متوسطه آمده‌اند.

www.arabic-dept.talif.sch.ir

نشانی وبگاه گروه عربی:

سخنی با دانشآموز

عربی را می‌آموزیم؛ زیرا زبان قرآن، حدیث و دعاست؛ زبان رسمی بسیاری از کشورهای مسلمان است؛ زبان و ادبیات فارسی با آن درآمیخته و برای فهم بهتر زبان فارسی آشنایی با زبان عربی لازم است؛ یکی از شش زبان رسمی سازمان ملل متحده است؛ زبانی کامل، پرمغنا و قوی است؛ ادبیات آن غنی است و

این کتاب ادامه سه کتاب پیشین است. هر آنچه در سه سال گذشته آموخته‌اید در متون، عبارات و تمرین‌های این کتاب تکرار شده است. ترجمهٔ متون و عبارات کتاب بر عهدهٔ شماست و دبیر نقش راهنمای دارد. شما به راحتی می‌توانید متون را ترجمه کنید.

استفاده از کتاب کار توصیه نمی‌شود. برای یادگیری هر زبانی باید بسیار تکرار و تمرین کرد. اگر می‌خواهید در درس عربی موفق‌تر باشید، پیش مطالعه کنید.

هدف این کتاب فهم متن است. اگر شما بتوانید متون عربی را خوب بخوانید و درست بفهمید و ترجمه کنید، خود به خود می‌توانید از فارسی به عربی نیز ترجمه کنید و حتی سخن بگویید؛ از آیات و احادیث کتاب‌های درسی عربی می‌توانید در انشا و مقاله‌نویسی و به هنگام سخنرانی استفاده کنید.

در صفحهٔ ورودی هر درس، با استفاده از رمزینه‌خوان می‌توانید به «کتاب گویا» و «فیلم آموزشی» آن درس دسترسی پیدا کنید.

ترجمهٔ متون و عبارات کتاب و حل تمرین‌ها در کلاس به صورت گروهی است.

الدَّرْسُ الْأُولُ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ

وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ الآنعام: ١

ستایش از آن خدایی است که آسمان‌ها و زمین را آفرید و
تاریکی‌ها و روشنایی را بنهد.

ذاك هو الله
آن همان هناست

ذات الغصون النضره^١
داراي شاهنه های نيو تازه
و گيف صارت شجره
و ميله درخت ثده است
يخرج منها الثمره
از آن ميره بيرون فآورده

انظر لتلك الشجره
نماء لک به آن درخت
گيف نمت من حبه
پلد نازدانه اى رسند مرده
فابحث و قل من ذا الذي
پس مستخون مرید پرسى

جذوتها مُستعره
پاره آتش آن فرزان است
حرارة مُنتشره
حرق يفتح شده است
في الجو مثل الشره
در آسمان مثل باره است

و انظر إلى الشمس التي
و نماء لک به مزريده که
فيها ضياء وبها
در آن رونتاني و به رئله آن
من ذا الذي أوجدها
اين ليست که آن همازريده است

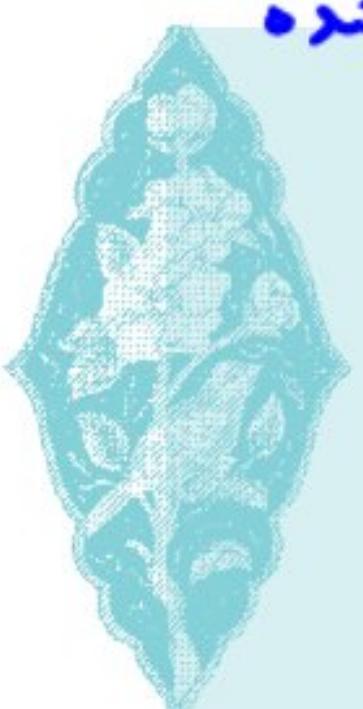
أنعمه منه مره
لغت هايچ ريزان است
و قدره مقتدره
و برببي پر زنان است

ذاك هو الله الذي
آن همان هناب است که
ذو حكمه بالغة
داراي داني دامل

١- الشاعر: معروف الرصافي، شاعر عراقي من أب كردي النسب وأم تركمانية، له آثار كثيرة في النثر والشعر.

أَوْجَدَ فِي هَذِهِ قَمَرَةِ
دَرَانِ مَاهِ رَاقِدَارِ دَادَهِ اسْتَ
كَالْدَرَرِ الْمُنْتَشِرَةِ
وَآنِ رَا با سَتَارِ كَانِ زَيْثَ دَادَهِ اسْتَ
أَنْظُرْ إِلَى اللَّيلِ فَمَنْ
تَعَاهَنْ بِهِ شَبْ تَبِيْبِ كَيْسَيْ اسْتَ
وَزَانَهُ بِأَنْجَمْ

وَانْظُرْ إِلَى الْغَيْمِ فَمَنْ
أَنْزَلَ مِنْهُ مَطَرَهُ
وَنَّا هُنَّ بِهِ أَبْرَارٌ
كَمَا زَانَ بَارَانَ فَرُومَتَادَهَ است
د. علی‌محمد ناظری

الْمُعَجَّمُ: وَأَرْثَنَامَه

بگو	قُلْ	دارای	ذات	ستارگان «مفرد: نَجْم»	آنچُم
فروزان	مُسْتَعِرَةٌ	آن	ذاك	نازل کرد	آنزَلَ
ریزان	مُنْهَمِرَةٌ	دارای	ذو	نعمت‌ها «مفرد: نِعْمَةٌ»	آنُعْمَ
تر و تازه	نَضِرَةٌ	زینت داد	زانَ	پدید آورد	أَوْجَدَ
رشد کرد «مؤنثِ نَما»	نَمَتْ	اخگر (پاره آتش)	شَرَّةٌ	کامل	بالغ
در می آورَد	يُخْرِجُ	روشنایی	ضیاء	پاره آتش	جَذْوَةٌ
		شاخه‌ها «مفرد: غُصْنٌ»	غُصون	مرواریدها «مفرد: دُرّ»	دُرَر
		ابر	غَيم	مَنْ ذَا: «این کیست؟»	ذَا
				این ← هذا	

در گروه‌های دو نفره شبیه گفت‌وگوی زیر را اجرا کنید.

حوار لغتو

(التعارف^۱ في مطار النجف الأشرف) (آشنایی در فرودگاه نجف اشرف

لکن از کامندان در سالن فرودگاه
اَحَدُ الْمُؤْظَفِينَ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ^۲

و سلام و رحمت خدا و برکاتش بر شما
و عَلَيْكُمُ السَّلَامُ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ.

صبح بخیر و شادی
صَبَاحَ النُّورِ وَ السُّرُورِ.

من خوب و ترجو خوبی؟
أَنَا بِخَيْرٍ، وَ كَيْفَ أَنْتَ؟

ببخشید، اهل کجاي
عَفْوًا، مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟

امام شریعت و حیث است
مَا اسْمُكَ الْكَرِيمُ؟

اسمع من عبد ارحمان است.
إِسْمِي عَبْدُ الرَّحْمَانِ.

نه ماسفانه ولی درست دارم که سفر کنم
لَا؛ مَعَ الْأَسْفِ. لَكِنِي أَحِبُّ أَنْ أَسَافِرَ.

آرزوی بخواهد؛ به امید ریار به سلامت.
إِنْ شَاءَ اللَّهُ؛ إِلَى الْلَّقَاءِ؛ مَعَ السَّلَامَةِ.

خراب حافظ ای دوست من.
فِي أَمَانِ اللَّهِ وَ حِفْظِهِ، يَا حَبِيبِي.

زائر آرامه امیر المؤمنین علی رعی
زائِرٌ مَرْقَدٌ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ عَلَيْهِ الْمَسَاءُ

سلام بر شما
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ.

صبح بخیر ای برادرم
صَبَاحَ الْخَيْرِ يَا أَخِي.

حالت چطوره؟
كَيْفَ حَالَكَ؟

حضرت ناصر قدس
بِخَيْرٍ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ.

هن اهل جمهوری اسلام ایران هستم.
أَنَا مِنَ الْجُمُهُورِيَّةِ الْإِسْلَامِيَّةِ الْإِيْرَانِيَّةِ.

اسمع حسین است و اسهم شریعت تو حیست
إِسْمِي حُسَيْنٌ وَ مَا اسْمُكَ الْكَرِيمُ؟

زای سفر کردی به ایران تا آلان
هَلْ سافَرْتَ إِلَى إِيْرَانَ حَتَّى الْآنَ؟

آرزوی بخواهد سفری کنی به ایران!
إِنْ شَاءَ اللَّهُ تُسَافِرُ إِلَى إِيْرَانَ!

خراب حافظ
فِي أَمَانِ اللَّهِ.

۴- آن اسافر: که سفر کنم

۳- مطار: فرودگاه

۲- قاعده: سالن

۱- تعارف: آشنایی

اعلموا

صيغه الأفعال

با نام‌گذاری صيغه‌های (ساخت‌های) فعل‌ها در دستور زبان عربی آشنا شوید.

نهی	امر	مضارع	ماضي	نام صيغه ^۱ (ساخت) به فارسي و عربى
		أَفْعَلُ	فَعَلْتُ	متكلّم وحده
لا تَفعَلْ	إِفْعَلْ	تَفعَلْ	فَعَلْتَ	مفرد مذكّر مخاطب
إِفْعَالِي	لا تَفعَلِي	تَفعَلِينَ	فَعَلْتِ	مفرد مؤنث مخاطب
		يَفْعَلُ	فَعَلَ	مفرد مذكّر غائب
		تَفعَلُ	فَعَلْتُ	مفرد مؤنث غائب
		نَفعَلُ	فَعَلْنَا	متكلّم مع الغير
لا تَفعَلُوا	إِفْعَلُوا	تَفعَلُونَ	فَعَلْتُمْ	جمع مذكّر مخاطب
إِفْعَلنَ	لا تَفعَلنَ	تَفعَلنَ	فَعَلْتُنَّ	جمع مؤنث مخاطب
إِفْعَلَانِ	لا تَفعَلَانِ	تَفعَلَانِ	فَعَلْتُمَا	مثنى مذكّر مخاطب
إِفْعَلَا	لا تَفعَلَا	تَفعَلَانِ	فَعَلْتُمَا	مثنى مؤنث مخاطب
		يَفْعَلُونَ	فَعَلُوا	جمع مذكّر غائب
		يَفْعَلنَ	فَعَلْنَ	جمع مؤنث غائب
		يَفْعَلَانِ	فَعَلَا	مثنى مذكّر غائب
		تَفعَلَانِ	فَعَلَتَا	مثنى مؤنث غائب

۱- ارزشیابی از نام صيغه به صورت اول شخص مفرد، مفرد مذكّر غائب يا للغائب از اهداف كتاب درسي نیست؛ لذا در امتحانات و کنکور از آن سؤال طرح نمی‌شود.

تَرْتِيبُ الْأَفْعَالِ وَالضَّمَائِرِ فِي الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ

فِعْلُ النَّهْيِ	فِعْلُ الْأَمْرِ	الْفَعْلُ الْمُضَارِعُ	الْفَعْلُ الْمَاضِي	الضَّمِيرُ الْمُتَصِّلُ	الضَّمِيرُ الْمُنَفَّصِلُ	الصِّيغَةُ
يَفْعُلُ	فَعَلَ	هُ	هُوَ	الْمُفَرَّدُ الْمُذَكَّرُ الْغَايِبُ	١	
يَفْعَلَانِ	فَعَلَا	هُمَا	هُمَا	الْمُثَنَّى الْمُذَكَّرُ الْغَايِبُ	٢	
يَفْعَلُونَ	فَعَلُوا	هُمْ	هُمْ	الْجَمْعُ الْمُذَكَّرُ الْغَايِبُ	٣	
تَفْعَلُ	فَعَلَتْ	هَا	هِيَ	الْمُفَرَّدُ الْمُؤَنَّثُ الْغَايِبُ	٤	
تَفْعَلَانِ	فَعَلَتَا	هُمَا	هُمَا	الْمُثَنَّى الْمُؤَنَّثُ الْغَايِبُ	٥	
يَفْعَلَنَ	فَعَلْنَ	هُنَّ	هُنَّ	الْجَمْعُ الْمُؤَنَّثُ الْغَايِبُ	٦	
لَا تَفْعَلْ	إِفْعَلْ	تَفْعَلْ	فَعَلْتَ	كَ	أَنْتَ	الْمُفَرَّدُ الْمُذَكَّرُ الْمُخَاطَبُ
لَا تَفْعَلَا	إِفْعَلا	تَفْعَلَانِ	فَعَلْتُمَا	كُمَا	أَنْتُمَا	الْمُثَنَّى الْمُذَكَّرُ الْمُخَاطَبُ
لَا تَفْعَلُوا	إِفْعَلُوا	تَفْعَلُونَ	فَعَلْتُمْ	كُمْ	أَنْتُمْ	الْجَمْعُ الْمُذَكَّرُ الْمُخَاطَبُ
لَا تَفْعَلِي	إِفْعَلِي	تَفْعَلِينَ	فَعَلْتِ	كِ	أَنِتِ	الْمُفَرَّدُ الْمُؤَنَّثُ الْمُخَاطَبُ
لَا تَفْعَلَا	إِفْعَلا	تَفْعَلَانِ	فَعَلْتُمَا	كُمَا	أَنْتُمَا	الْمُثَنَّى الْمُؤَنَّثُ الْمُخَاطَبُ
لَا تَفْعَلَنَ	إِفْعَلَنَ	تَفْعَلَنَ	فَعَلْتُنَّ	كُنَّ	أَنْتُنَّ	الْجَمْعُ الْمُؤَنَّثُ الْمُخَاطَبُ
	أَفْعَلْ		فَعَلْتُ	سِ	أَنَا	الْمُتَكَلِّمُ وَحْدَهُ
	نَفْعَلْ		فَعَلْنَا	نَا	نَحْنُ	الْمُتَكَلِّمُ مَعَ الْغَيْرِ

اعلموا

الضمائر

مثال	ضمير متصل		ضمير منفصل	
من و خانواده ام	أنا و أسرتي	ي	ـ من	أنا
تو و دوستت	أنت و صديقك	ـ لك	ـ تـ تو	ـ أنت
او و هم كلاسي اش	أنت و صديقتك	ـ لكـ	ـ اوـ شـ اوـ	ـ أنتـ
ما و مدرسه مان	ـ نـ حـ نـ وـ مـ درـ سـ تـ نـ	ـ نـا	ـ ماـ يـ مـ انـ	ـ نـ حـ نـ
شـ ما و دوستانـ تـ انـ	ـ أـ نـ تـ يـ مـ وـ أـ صـ دـ قـ اـ ؤـ كـ مـ	ـ كـ مـ	ـ شـ ماـ تـ انـ	ـ أـ نـ تـ يـ مـ
ـ اـ يـ شـ اـ نـ وـ هـ مـ كـ لـ اـ سـ يـ شـ اـ نـ	ـ أـ نـ تـ يـ نـ وـ صـ دـ يـ قـ اـ تـ كـ نـ	ـ كـ نـ		ـ أـ نـ تـ يـ نـ
	ـ أـ نـ تـ يـ مـ اـ وـ صـ دـ يـ قـ اـ كـ مـ	ـ كـ مـ		ـ أـ نـ تـ يـ مـ
	ـ أـ نـ تـ يـ مـ اـ وـ صـ دـ يـ قـ اـ تـ كـ مـ	ـ كـ مـ		ـ أـ نـ تـ يـ مـ
	ـ هـ مـ وـ زـ مـ لـ اـ ؤـ هـ مـ	ـ هـ مـ		ـ هـ مـ
	ـ هـ نـ وـ زـ مـ يـ لـ اـ تـ هـ نـ	ـ هـ نـ		ـ هـ نـ
	ـ هـ مـ اـ وـ زـ مـ يـ لـ اـ هـ مـ	ـ هـ مـ		ـ هـ مـ
	ـ هـ مـ اـ وـ زـ مـ يـ لـ اـ تـ هـ مـ	ـ هـ مـ		ـ هـ مـ

معنى الأفعال

نهي	امر	مضارع	ماضي	نام صيغه (ساخت) به فارسي
		أَفْعَلُ	انجام مى دهم	انجام دادم
لا تَفعَلْ	انجام نده	إِفْعَلْ	انجام بده	انجام دادى
لا تَفعَلِي		إِفْعَلِي	تَفعَلِينَ	انجام دادى
				دوم شخص مفرد
		يَفْعَلُ	انجام مى دهد	انجام داد
		تَفعَلُ		انجام داد
				سوم شخص مفرد
		نَفْعَلُ	انجام مى دهيم	انجام داديم
لا تَفعَلُوا	انجام	إِفْعَلُوا	انجام مى دهيد	انجام داديد
لا تَفعَلنَ	ندهيد	إِفْعَلنَ	انجام بدهيد	انجام داديد
لا تَفعَلَا		إِفْعَلَا	تَفعَلَانِ	انجام داديد
لا تَفعَلَا		إِفْعَلَا	تَفعَلَانِ	انجام داديد
				دوم شخص جمع
		يَفْعَلُونَ		
		يَفْعَلنَ		
		يَفْعَلَانِ		
		تَفعَلَانِ		
				سوم شخص جمع

اسم اشاره^۱

هَذَا الْفَلَاحُ

این کشاورز
(مذکور)

هَذِهِ الْفَلَاحَةُ

این کشاورز
(مؤنث)

هُؤُلَاءِ الْفَلَاحُونَ
هُؤُلَاءِ الْفَلَاحِينَ

این کشاورزان
(جمع مذکور)

هُؤُلَاءِ الْفَلَاحَاتُ

این کشاورزان
(جمع مؤنث)

هَذَانِ الْفَلَاحَانِ
هَذَيْنِ الْفَلَاحِينَ

این کشاورزان
(مثنای مذکور)

هَاتَانِ الْفَلَاحَتَانِ
هَاتَيْنِ الْفَلَاحَتَيْنِ

این کشاورزان
(مثنای مؤنث)

۱- اسم اشاره دور برای «مفرد مذکور: ذلِك» و برای «مفرد مؤنث: تِلك» به معنای «آن» است.
اسم اشاره دور برای «جمع مذکور» و «جمع مؤنث» به صورت مشترک «أُولئِكَ» است.

التمارين

نرِّحْمَهُ لَنْ اِنْ هَلَهَا رَا وَبِنُو يَسِ فَعْلَهَا رَا.

التمرين الأول: ترجم هذِهِ الجمل، وَاكْتُبْ نوعَ الْأَفْعَالِ.

بنو يَسِ بِرَوْيِ دِيَوَارٍ

لا تَكْتُبْ عَلَى الْجِدَارِ:

..... فعل نهي

بنو يَسِ نَاهِيَاتِ رَا

اُكْتُبْ رسالَتَكَ:

..... فعل امر

آنْهَا مِنْ نَوْيِسِنْدِ سَرِيجٍ

هُنَّ لَا يَكْتُبْنَ بِسُرْعَةٍ:

..... فعل مضارع منفي

بنو يَسِ دِيَقْتَانِ رَا

اُكْتُبوا واجِباتِكُمْ:

..... فعل امر

حِمَانَا مَا حَوَاهِيمْ نَوْشَتْ بَحْتَهَا رَا

إِنَّنَا سَوْفَ نَكْتُبُ أَبْحَاثًا:

..... فعل مستقبل

خواهم نَوْشَتْ درسَهَا

سَأَكْتُبُ درسي:

..... فعل مستقبل

مِنْ نَوْشَتَنْدَ بَارِقَتْ

كَانُوا يَكْتُبُونَ بِدِقَّةٍ:

..... فعل صافن اسْتَراَرِي

نَوْشَتِيدَ تَمَرِينَ هَايَانِ رَا

ما كَتَبْتُمْ تَمَارِينَكُمْ:

..... فعل صافن منفي

١- ترجم: ترجمة كن

قرار بده در دایره عدمناسیها. «دید طمع اضافی است.»

آلتمیرین الثانی: ضع^۱ فی الدّائِرَةِ الْعَدَدِ الْمُنَاسِبَ. «كَلْمَةٌ وَاحِدَةٌ زَائِدَةٌ.»

از سنگ‌های زیبای تگران دارای رنگ سعید.

من الأَحْجَارُ الْجَمِيلَةُ الْغَالِيَةُ ذَاتُ الْلَّوْنِ الْأَبْيَضِ.

بارهه آتش آن فروزان است در آن روشنایی است و با آن حرارتی پیش شده است.

جَذْوَتُهَا مُسْتَعِرَّةً، فِيهَا ضِياءً وَ بِهَا حَرَارَةً مُنْتَشِرَةً.

ستاره‌ای است که می‌جرخد دور زمین روشنایی آن از خورشید است.

كَوْكَبٌ يَدْوُرُ حَوْلَ الْأَرْضِ؛ ضِياؤُهُ مِنَ الشَّمْسِ.

بخاری فشرده در آسمان است که از آن بارانی بارد.

بُخَارٌ مُتَرَاكِمٌ فِي السَّمَاءِ يَنْزُلُ مِنْهُ الْمَطَرُ.

از لباس‌های زنانه دارای رنگ‌های مختلف است.

مِنَ الْمَلَابِسِ النِّسَائِيَّةِ ذَاتِ الْأَلْوَانِ الْمُخْتَلِفَةِ.

قطعه‌ای جدا از آتش فروزان است.

قِطْعَةٌ مُنْفَصِّلَةٌ عَنِ النَّارِ الْمُسْتَعِرَةِ.

زبانه آتش

خورشید

ماه

نعمت‌ها

ابر

پراهن زمان

هروارید‌ها

قرار بده این جمله‌ها و ترتیب‌های در جای مناسبشان.

آلتمیرین الثالث: ضع هذه الجمل و التراكيب في مكانها المناسب.

هؤلاء فائزات / هذان الدليلان / تلك البطارية / أولئك الصالحون / هؤلاء الأصدقاء /

هاتان زجاجاتان

مثنای مؤنث

مثنای مذكر

مفرد مؤنث

هاتان زجاجاتان

این در شیشه هستند

هذان الدليلان

این در راهنمای

تلك البطارية

آن باطری

جمع مكسر

جمع مؤنث سالم

جمع مذكر سالم

هؤلاء الأصدقاء

این روستان

هؤلاء فائزات

اینها برندۀ هستند

أولئك الصالحون

آن شایستگان

۱- ضع: بگذار

بُوئیس وزن مُطمات زیر و حروف اصل شان را.

الْتَّمْرِينُ الرَّابِعُ : أَكْتُبْ وَزْنَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ وَ حُرُوفَهَا الْأَصْلِيَّةَ.

١- ناصِر، مَنْصُور، أَنْصَارٌ: **فَاعِلٌ مَفْعُولٌ أَفْحَالٌ نَصْرٌ**

٢- صَبَّار، صَبُور، صَابِرٌ: **فَعَالٌ فَعُولٌ فَاعِلٌ صَبَرٌ**

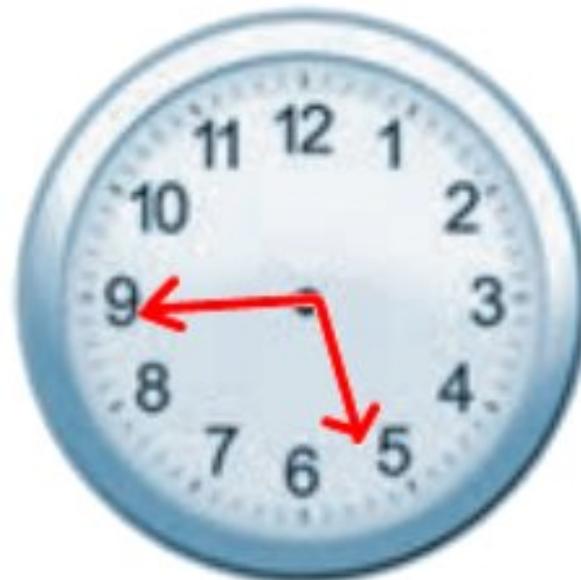
قراءَةٌ مُتَرَادِهَا وَمُتَضَادِهَا درجَاتِ خَالِيِّهِ مُنَاسِبٍ

الْتَّمْرِينُ الْخَامِسُ: ضَعِ الْمُتَرَادِفَاتِ وَ الْمُتَضَادَاتِ في الفَرَاغِ المُنَاسِبِ. ≠ =

ضياءً / نَامًّا / ناجِحًّا / مَسْرُورًّا / قَرِيبًّا / جَمِيلًّا / نِهايَةً / يَمِينًّا / غَالِيَةً / شِراءً / مَسْمُوحًّا / مُجِدًّا

چپ راست يسار ≠ يمين	مرقق ناجح راسب ≠ راسب	گران رخيصة رخيصة ≠ عاليه
دور نزدیک بعید ≠ قریب	آغاز پایان بداية ≠ بتهایة	فروتن خربه بیع ≠ شراء
روشنایی صبا نور = نور	زیست جمیل قبیح ≠ جمیل	خوابید نام رقد = نام
غيرمحظوظ ممنوع محظوظ ≠ ممنوع	کوتاه مجده مجتهد = مجده	نراحت زیاد حزین ≠ مسروط

الْتَّمْرِينُ السَّادِسُ: أُرْسِمْ عَقَارِبَ السَّاعَاتِ.

السادسة إلا رُبعاً
٤٥:٨

الثامنة و النصف
٣٠:٨

الخامسة و الرُّبُع
١٥:٥

١- فَرَاغ: جَائِي خَالِي

الْبَحْثُ الْعِلْمِيُّ

ابحث في الإنترنيت أو المكتبة عن نص قصير أو جمل باللغة العربية حول عظمة مخلوقات الله، ثم ترجمه إلى الفارسية مستعيناً بـ^١معجم عربي - فارسي.

جبل كيركوه في مدينة بدرة بمحافظة إيلام

وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بِاطِلًا

آل عمران: ١٩١

١- مستعيناً بـ: با استفاده از

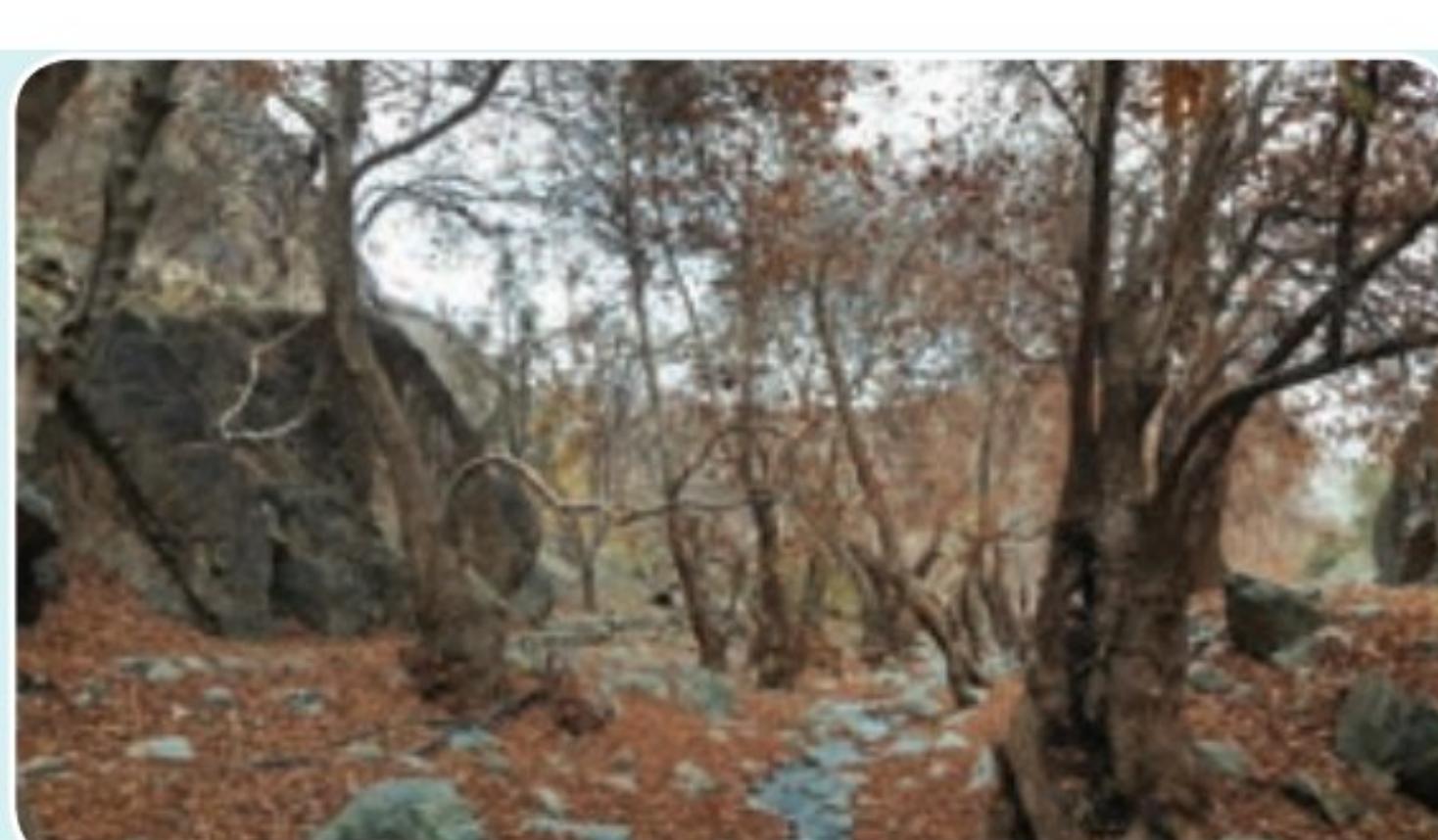
شاطئ کوشکنار في مُحافظة هُرمزجان

عَيْنُ راميان في مُحافظة غُلستان

وادي دَلْفارْد في مُحافظة كِرمان

الدَّرْسُ الثَّانِي

قالَ رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّدَتْهُ :

تَفَكُّرُ سَاعَةٍ خَيْرٌ مِّنْ عِبَادَةٍ سَبْعِينَ سَنَةً.

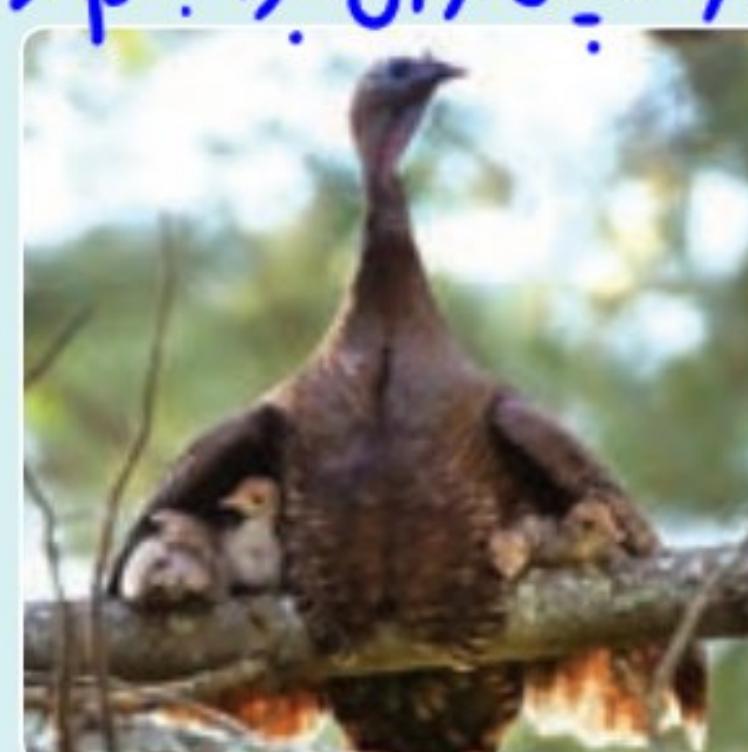
ساعتی اندیشیدن بهتر از عبادت هفتاد سال است.

الْمَوَاعِظُ الْعَدَدِيَّةُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
پینهای عددی از رسول خدا (ص)

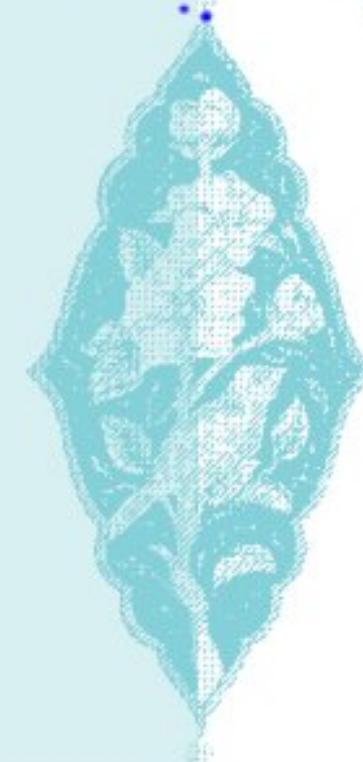
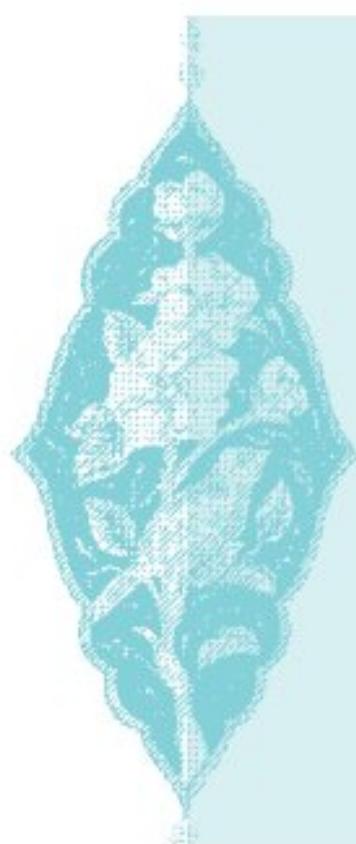

سَبْعَ يَجْرِي لِلْعَبْدِ أَجْرُهُنَّ وَهُوَ
حَفْتَ چیز جاری می شود بای سنه پاداشش <حالی ماد>
فِي قَبْرِهِ بَعْدَ مَوْتِهِ: مَنْ عَلَمَ عِلْمًا، أَوْ أَجْرَى
در قبرش است بعد از مرگش: کسی هم بادار علی می باجاري ساخت
نهراً، او حفر بیراً، او غرس نخلًا، او
رودی را، یا گله چاهی یا کاشت درخت خربابی، یا
بنی مسجدًا، او ورث مُصْحَفًا، او ترک
ساخت مسجدی یا بارت گذاشت قرآنی، یا بر جای گذاشت
ولدًا يستغفر له بعد موته.
فرد زندگی را که آمرزش می خواهد بای او بعد از مرگش.

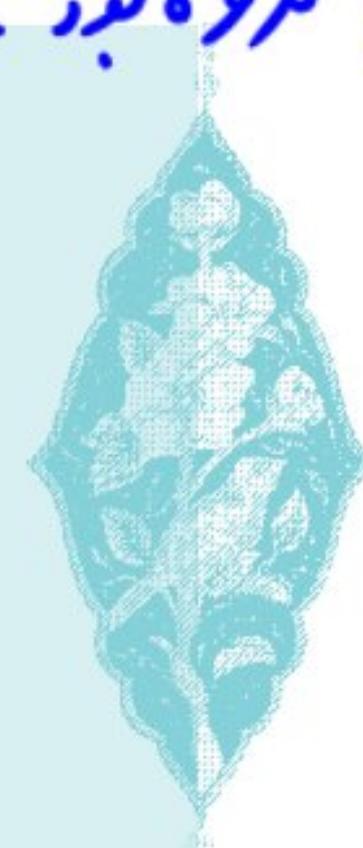
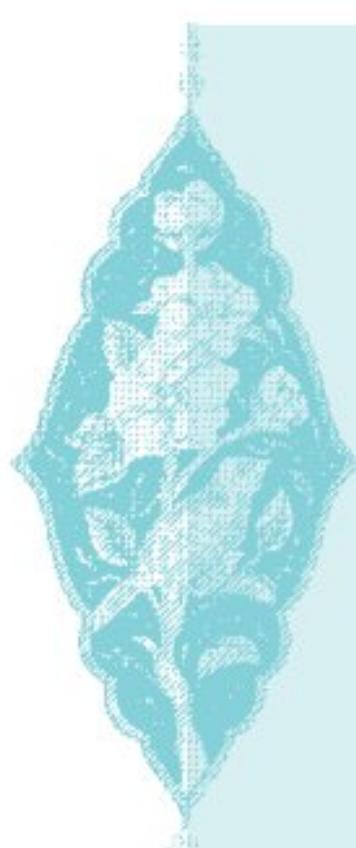
جَعَلَ اللَّهُ الرَّحْمَةَ مِئَةً جُزُءٍ، فَأَمْسَكَ عِنْدَهُ تِسْعَةً وَتِسْعِينَ جُزْءًا وَأَنْزَلَ
قدار داده زدن رحمت را هدیه جزء، پس نگه داشت نزخوند نزد و نزد جزء، و نازل کرد
فِي الْأَرْضِ جُزْءًا وَاحِدًا، فَمِنْ ذُلِّكَ الْجُزْءِ يَتَرَاخَمُ الْخَلْقُ.
در زمین یک جزء را، پس از آن جزء بهم نه را بین می کنند مردم.

إِنَّ طَعَامَ الْوَاحِدِ يَكْفِيُ إِلَيْهِنَّ، وَ طَعَامَ الْإِثْنَيْنِ يَكْفِيُ الْثَّلَاثَةَ وَ الْأَرْبَعَةَ،
هَمَا نَذَرَ كَافِيَ اسْتِبْرَائِ دُونَزِرِ غَذَائِيْ دُونَزِرَ كَافِيَ اسْتِبْرَائِ سِرْجِرِ نَذَرِ،
كُلُوا جَمِيعًا وَ لَا تَقْرَقُوا، فَإِنَّ الْبَرَكَةَ مَعَ الْجَمَاعَةِ.
بِحُضُورِ رَبِّ الْمَذَهَنِ شُوَيْدَ بْنِ هَمَّا مَابِرْكَتْ بِالْجَمَاعَةِ اسْتَ.

إِثْنَانِ حَيْرُ مِنْ وَاحِدٍ وَ ثَلَاثَةُ حَيْرُ مِنْ اثْنَيْنِ وَ أَرْبَعَةُ حَيْرُ مِنْ ثَلَاثَةِ؛ فَعَلَيْكُمْ
دُونَزِرِ دُونَزِرِ ازْيَكِ تَقْرَاسِتْ وَ سِنَقْرَسِتْ بِرَازِ دُونَزِرِ وَ حِرَنَزِرِ بِرَازِ سِنَزِرِ؛ بِنِسْمَاسِتْ
بِالْجَمَاعَةِ.
بِهِ گَرْوَهِ بِرَنِ.

مَنْ أَخْلَصَ لِلَّهِ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا، ظَهَرَتْ يَنَابِيعُ الْحِكْمَةِ مِنْ قَلْبِهِ عَلَى لِسَانِهِ.
هَرَسْ خَالصِ شُورِدِمَارِيَ مَذَارِنَهِ هِيلِ صَبَحْ ظَاهِرِيَ شُورِدِ حِشَمَهُهَايِ هَلَكَتْ ازْ قَلْبِشِ بِرْ زَانِشِ .

أَرْبَعَةُ قَلِيلُهَا كُثِيرٌ: الْفَقْرُ وَ الْوَجْعُ وَ الْعَدَاوَةُ وَ النَّارُ.

جَهَارِ حِيزْ كَمَشِ زِيَادَاتِ : فَغَزَرُ دَرَدُ وَ دَسْمَنِي وَ آتَى.

الْعِبَادَةُ عَشَرَةُ أَجْزَاءٍ، تِسْعَةُ أَجْزَاءٍ فِي طَلَبِ الْحَلَالِ.

عِبَارتَ دَهْ جِزَءَاتِ، نَهْ جِزْ دَرِ طَبِ حَلَالَاتِ.

— ۱ — لا تَقْرَقُوا ← لا تَقْرَقُوا: پِراکنده نشوید

آفریدگان به هم مهربانی می‌کند	يَتَرَاحَمُ الْخُلُقُ	كاشت	غَرَس	جاری کرد	أَجْرٌ
جاری است، جاری می‌شود	يَجْرِي	بَخُورِيد	كُلُوا	مُخلص شد، يکرنگ شد	أَخْلَصَ
آمرزش می‌خواهد	يَسْتَغْفِرُ	پراکنده نشوید	لَا تَفَرَّقُوا	به دست گرفت و نگه داشت	أَمْسَكَ
بس است	يَكْفِي	صَد	مِئَةٌ	ساخت	بَنَى
برای دو نفر بس است	يَكْفِي إِلَاثَيْنِ				
جوی‌های پر آب، چشم‌ها «مفرد: ینبوع»	يَنَابِيع	بِهِ ارث گذاشت	وَرَثَ	یاد داد	عَلَمَ

معین لَك درست زنادرست را برا ساس متن درس.

عَيْنٌ الصَّحِيحَ وَ الْخَطَأَ حَسَبَ نَصَّ الدَّرِسِ.

- ✓ ۱- يَجْرِي أَجْرٌ حَفْرُ الْبِئْرِ لِلْعَبْدِ وَ هُوَ فِي قَبْرٍ بَعْدَ مَوْتِهِ.
جاری می‌شود پاداش لذت چاه برای بندۀ در راهی که اور قبرش است بعد از مرگش.
- ✗ ۲- أَنْزَلَ اللَّهُ تِسْعَةً وَ تِسْعِينَ جُزْءاً مِنَ الرَّحْمَةِ لِلْخَلْقِ.
فرو فرستاد خداوند نود و نه قسمت از رحمت را برای خلق.
- ✗ ۳- الْعِبَادَةُ عَشَرَةُ أَجْزَاءٍ، جُزْءٌ وَاحِدٌ فِي طَلَبِ الْحَلَالِ.
عبارت ده قسمت است، یک قسمت در طلب روزی حلال است.
- ✓ ۴- يَجْرِي أَجْرٌ اسْتِغْفارٍ الْوَلَدِ لِلْوَالِدِينِ بَعْدَ مَوْتِهِما.
جاری می‌شود پاداش آمرزش خواستن فرزند برای پدر و مادر بعد از مرگشان.
- ✗ ۵- إِنَّ طَعَامَ الْإِثْنَيْنِ لَا يَكْفِي الْثَلَاثَةَ.
همان غذای دو نفر برای سه نفر کافی نیست.

۱- عَيْنٌ: مشخص کن

اعلَمُوا

الْأَعْدَادُ مِنْ واحِدٍ إِلَى مِئَةٍ

الْأَعْدَادُ التَّرْتِيِّيَّةُ (الْأَوَّلُ إِلَى الْعِشْرِينَ)		الْأَعْدَادُ الْأَصْلِيَّةُ (واحِدٌ إِلَى عِشْرِينَ)	
عَشَرَةٌ ١٠	الْحَادِيَ عَشَرَ م١١	الْأَوَّلُ م١	أَحَدَعَشَرَ ١١
عِشْرُونَ ٢٠	الثَّانِيَ عَشَرَ م١٢	الثَّانِي م٢	إِثْنَا عَشَرَ ١٢
ثَلَاثُونَ ٣٠	الثَّالِثَ عَشَرَ م١٣	الثَّالِثُ م٣	ثَلَاثَةَ عَشَرَ ١٣
أَرْبَعُونَ ٤٠	الرَّابِعَ عَشَرَ م١٤	الرَّابِعُ م٤	أَرْبَعَةَ عَشَرَ ١٤
خَمْسُونَ ٥٠	الْخَامِسَ عَشَرَ م١٥	الْخَامِسُ م٥	خَمْسَةَ عَشَرَ ١٥
سِتُّونَ ٦٠	السَّادِسَ عَشَرَ م١٦	السَّادِسُ م٦	سِتَّةَ عَشَرَ ١٦
سَبْعُونَ ٧٠	السَّابِعَ عَشَرَ م١٧	السَّابِعُ م٧	سَبْعَةَ عَشَرَ ١٧
ثَمَانُونَ ٨٠	الثَّامِنَ عَشَرَ م١٨	الثَّامِنُ م٨	ثَمَانِيَّةَ عَشَرَ ١٨
تِسْعُونَ ٩٠	التَّاسِعَ عَشَرَ م١٩	التَّاسِعُ م٩	تِسْعَةَ عَشَرَ ١٩
مِئَةٌ ١٠٠	الْعِشْرُونَ م٢٠	الْعَاشِرُ م١٠	عِشْرُونَ ٢٠

- ۱- به کلمات «رِجَالٍ» و «گوگباً» در «خَمْسَةُ رِجَالٍ» و «أَحَدَ عَشَرَ گوگباً» محدود گفته می‌شود.
- ۲- گاهی عددهای ثَلَاثَةَ تا عَشَرَه بدون «ة» می‌آیند؛ مثال: ثَلَاثَ و ثَلَاثَةَ؛ أَرْبَعَ و أَرْبَعَةَ.
- ۳- «مِئَةَ» به معنای «صد» به صورت «مِائَةَ» نیز نوشته می‌شود.
- ۴- عددهای عِشْرُونَ، ثَلَاثُونَ، أَرْبَعُونَ ... و تِسْعُونَ به صورت عِشْرِينَ، ثَلَاثِينَ، أَرْبَعِينَ ... و تِسْعِينَ نیز می‌آیند.
- ۵- در زبان عربی یکان پیش از دهگان می‌آید؛ مثال: «خَمْسَةُ وَعِشْرُونَ» یعنی «بیست و پنج».
- ۶- وزن «الْفَاعِلُ» در عددهای ترتیبی «الثَّانِي» تا «الْعَاشِرُ» به تشخیص آنها از عددهای اصلی، کمک می‌کند.

۱- دانستن قواعد محدود از اهداف کتاب نیست.

إِخْتِبِرْ نَفْسَكَ: تَرْجِمْ إِلَى الْفَارِسِيَّةِ.

سی شب

﴿ثَلَاثَيْنَ لَيْلَةً﴾
الأعراف: ١٤٢

هفتاد مرد

﴿سَبْعِينَ رَجُلًا﴾
الأعراف: ١٠٥

هفت در

﴿سَبْعَةُ أَبْوَابٍ﴾
الحجر: ٤٤

شصت فقير

﴿سِتِّينَ مِسْكِينًا﴾
المجادلة: ٤

شش روز

﴿سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾
ق: ٣٨

صد رانه

﴿مِئَةُ حَبَّةٍ﴾
آلبيقرة: ٢٦١

یازده ستاره

﴿أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا﴾
يوسف: ٤

دوازده ماه

﴿إِثْنَا عَشَرَ شَهْرًا﴾
آلثوبية: ٣٦

در گروه‌های دو نفره شبیه گفت‌وگوی زیر را اجرا کنید.

حوار لغتو

(في مطار النَّجَفِ الأَشْرَفِ) (در فرودگاه نجف اشرف)

گردشگری از ایران
سائح مِنْ إِيْرَان

گردشگری از کویت
سائح مِنَ الْكُوِيْتِ

سلام و رحمت و بِرَحْمَةِ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ.
وَ عَلَيْكُمُ السَّلَامُ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ.

السلام عليكم سلام برشما

شب بخیر ای عزیزم.
مساء النور یا عزیزی.

شب بخیر ای روزت من.
مساء الخير یا حبیبی.

نه! من اهل کویت هستم. آیا تو اهل پاکستان هستی؟
لا؛ أنا من الكویت. أَأَنْتَ مِنْ باكستان؟

آیا جنابعالی عراقی هستی؟
هل حضرتك من العراق؟

نه؛ من ایران هستم. چند بار آمدی برای زیارت؟
جئت للمرة الأولى؛ و كم مرّة جئت للزيارة؟

لا؛ أنا إيراني. كم مرّة جئت للزيارة؟

چند سال ته؟
كم عمرک؟

انا جئت للمرة الثانية.
من آدم براى بار دوم

از نهاد شهر هستی تو؟
من أي مدينة أنت؟

عمری ستة عشر عاماً.
کم عمر من شانزده سال است.

به زیارت صنعت های مازندران و طبیعت آذن
ما آجمل غابات مازندران و طبیعتها!

آن از شهر جویبار در استان مازندران هستم
أنا من مدينة جویبار في محافظة مازندران.

بله؛ رفتم برای زیارت امام رضا، هفتمین امام راعی.
نعم؛ ذهبت لزيارة الإمام الرضا، ثامن آئممتنا عليه السلام.

آیا رفیق از بدن
هل ذهبنت إلى إيران من قبل؟!

حدید ایران تصوری بیار زیاست،
إن إيران بلاد جميلة جداً،

چگونه یافتی (دیری) ایران را؟
كيف وجدت إيران؟

و ملت ایران مددی مصمان درست هستند.
و ملت ایران مددی مصمان درست هستند.

۱- سائح: گردشگر ۲- ما أجمل: چه زیاست! ۳- شعب: ملت ۴- مضياف: مهمان دوست

التَّمَارِين

بنویس عمليات حساب زیر را مانند مثال.

التمرين الأول: أكتب العمليات الحسابية التالية كالمثال.

(+) زائد^١) (- ناقص^٢) (÷ تقسيم على) (× في، ضرب في)

$$10 \times 3 = 30$$

١ - عَشَرَةُ فِي٣ تَلَاثَةٍ يُسَاوِي٤ ثَلَاثَيْنَ.

$$90 - 10 = 80$$

٢ - تِسعونَ ناقصٌ عَشَرَةٌ يُسَاوِي٤ ثَمَانِيَّنَ.

$$100 \div 5 = 20$$

٣ - مِئَةٌ تقسيم على خمسةٍ يُسَاوِي٤ عِشرِينَ.

$$4 \times 11 = 44$$

٤ - سِتَّةٌ في أحد عشر يُسَاوِي٤ سِتَّةٍ وَسِتِّينَ.

$$75 + 25 = 100$$

٥ - خَمْسَةٌ وَسَبْعَونَ زائداً خَمْسَةٍ وَعِشرِينَ يُسَاوِي٤ مِئَةً.

$$82 \div 2 = 41$$

بنویس حرکاتی عدد ترتیبی مناسب.

التمرين الثاني: أكتب في الفراغ عدداً ترتيبياً مُناسباً.

اوز درمی از اوزهای هفته روز یکشنبه است.

١ - **اليوم الثاني** من أيام الأسبوع يوم الأحد.

از اوزهای هفته روز پنجشنبه است.

من أيام الأسبوع يوم الخميس.

در سال ایرانی، فصل زمستان است.

في السنة الإيرانية فصل الشتاء.

در سال ایرانی فصل بیان است.

في السنة الإيرانية فصل الخريف.

اوز شنبه

٢ - **اليوم السادس**

فصل چهارم

٣ - **الفصل الرابع**

فصل سوم

٤ - **الفصل الثالث**

اوز برد

٥ - يأخذ الفائز الأول جائزة ذهبية، و الفائز **الثاني** جائزة فضية.

٣ - برای اختصار کلمه «ضرب» در «ضرب في» حذف می شود.

١ - زائد: به علاوه

٤ - يُساوي: مساوى است

لِيُوَسِّعَ رِحَابَهَا حَالِي اعْدَادِي مُنَاسِبٌ .

الْتَّمْرِينُ الثَّالِثُ: أُكْتُبْ فِي الْفَرَاغَاتِ أَعْدَادًا مُنَاسِبَةً.

مِن وَاحِدٍ إِلَى ثَلَاثَيْنَ

٥ خَمْسَةٌ	٤ أَرْبَعَةٌ	٣ ثَلَاثَةٌ	٢ إِثْنَانِ	١ وَاحِدٌ
١٠ عَشَرَةٌ	٩ تِسْعَةٌ	٨ ثَمَانِيَةٌ	٧ سَبَعَةٌ	٦ سِتَّةٌ
١٥ خَمْسَةُ عَشَرَهُ	١٤ أَرْبَعَةُ عَشَرَهُ	١٣ ثَلَاثَةُ عَشَرَهُ	١٢ إِثْنَا عَشَرَهُ	١١ أَحَدَعَشَرَهُ
٢٠ عِشْرُونَ	١٩ ثَمَانِيَةُ عَشَرَهُ	١٨ سَبَعَةُ عَشَرَهُ	١٧ سَبَعَةُ عَشَرَهُ	١٦ سِتَّةُ عَشَرَهُ
٢٥ خَمْسَةُ وَعِشْرُونَ	٢٤ أَرْبَعَةُ وَعِشْرُونَ	٢٣ ثَلَاثَةُ وَعِشْرُونَ	٢٢ إِثْنَانِ وَعِشْرُونَ	٢١ وَاحِدُ وَعِشْرُونَ
٣٠ ثَلَاثُونَ	٢٨ ثَمَانِيَةُ وَعِشْرُونَ	٢٧ سَبَعَةُ وَعِشْرُونَ	٢٦ سِتَّةُ وَعِشْرُونَ	

اِنْ بِيِسْتَ تَانُود

مِنْ عِشْرِينَ إِلَى تِسْعِينَ

٥٠ خَمْسُونَ	٤٠ أَرْبَعُونَ	٣٠ ثَلَاثُونَ	٢٠ عِشْرُونَ
٩٠ تِسْعُونَ	٨٠ ثَمَانُونَ	٧٠ سَبْعُونَ	٦٠ سِتُّونَ

قرار بده روحی خانی عذر مناسب از اعاده زیر پرسن ترجمه‌کن همراه با در طبع اضافی است

الْتَّمْرِينُ الرَّابِعُ: ضَعْ فِي الْفَرَاغِ عَدْدًا مُنَاسِبًا مِنَ الْأَعْدَادِ التَّالِيَةِ ثُمَّ تَرْجِمِ الْجُمَلَ. «كَلِمَاتٌ زَائِدَتْ».

۶ صدر پنج بیست پنجاه سو

عَشْرُ / مِئَةٌ / خَمْسٌ / عِشْرِينَ / خَمْسِينَ / ثَلَاثَةُ

۱- **وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا**^۱ نُوحاً إِلَى قَوْمِهِ فَلَبِثَ^۲ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا^۳ العنكبوت: ۱۴

وَفَرَسْتَادِيمْ نَوْحَ رَابِهِ سَوْيَ قَوْفَشْ بِسْ دَرْنَفْ بَرْ دَرْمَانْ آنَهْ نَهْصَدْ وَنَجَاهَ سَالْ.^{۹۰}

۲- **مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ كَلْتَشْ**^۱ أَمْثَالُهَا^۲ الأنعام: ۱۶۰

خَرْكَسْ بِيَكْيَ بِيَوْرَدْ بِسْ دَهْ بَرَابِرَ آنْ بَارَاشْ دَارَدْ

۳- **الصَّابِرُ ثَلَاثَةُ**: صَابِرٌ عِنْدَ الْمُصِيبَةِ، وَصَابِرٌ عَلَى الطَّاعَةِ، وَصَابِرٌ عَنِ الْمَعْصِيَةِ.

رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

صَابِرٌ سَوْفَرْ اَسْتَ! صَابِرٌ بِهِ هَنَطَامْ مَصِيتَ، وَصَابِرٌ بِرَبِّيَ، وَصَابِرٌ دَرْمَعَابَلْ لَنَهْ.

۴- **عَلَامَاتُ الْمُؤْمِنِ خَمْسَ**: الْوَرَعُ فِي الْخَلْوَةِ، وَالصَّدَقَةُ فِي الْقِلَّةِ، وَالصَّابِرُ عِنْدَ

الْمُصِيبَةِ، وَالْحِلْمُ^۴ عِنْدَ الْغَضَبِ، وَالصَّدْقُ عِنْدَ الْخُوفِ. الإمام السجّاد زين العابدين ع

شانه^۳ حَفَای مومن پنج چیز است: پر هینگ کاری در تهایی، و صدقه دادن در لغزیوی، و صابر بِهِ هَنَطَامْ

مَصِيتَ، و بِرَبَارِی هَنَطَامْ خَشْمَ، و رَاسْتَلَوَی هَنَطَامْ تَرَسْ

۴- حِلْم: بردباری

۳- جَاءَ بِ: آورَد

۲- لَبِثَ: اقامَتْ كَرَدْ، مَانْدَ

۱- أَرْسَلْنَا: فَرَسْتَادِيمْ